

PATVIRTINTA
Pakruojo r. Žeimelio pagrindinės mokyklos
direktoriaus 2024 m. gruodžio 31 d.
įsakymu Nr. V-226

PAKRUOJO R. ŽEIMELIO PAGRINDINĖS MOKYKLOS DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I.SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pakruojo r. Žeimelio pagrindinės mokyklos darbuotojų etikos kodeksas (toliau – Etikos kodeksas) reglamentuoja visų Pakruojo r. Žeimelio pagrindinės mokyklos (toliau – Mokykla) darbuotojų veiklos bendražmogiškuosius, profesinės etikos, moralaus elgesio principus, vertybines nuostatas, kurių įsipareigoja laikytis visi Mokyklos darbuotojai.

2. Etikos kodeksas papildo darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos Švietimo įstatyme, Mokyklos nuostatuose, Darbo tvarkos taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

3. Etikos kodekso paskirtis:

3.1. telkti Mokyklos darbuotojus pripažįstant ir įtvirtinant svarbiausius darbinės veiklos vertybinius principus: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui ir jo privačiam gyvenimui, socialinę lygybę, toleranciją, profesinę bei pilietinę atsakomybę, tiesos siekimą;

3.2. kurti Mokykloje demokratišką, saugią aplinką, skatinančią pasitikėjimą, kūrybingumą, profesinės kompetencijos tobulinimą bei dvasingumą;

3.3. teikti konfliktinių situacijų, susijusių su etikos principų nesilaikymu, vertinimo ir sprendimo rekomendacijas;

3.4. skatinti Mokyklos darbuotojų suvokimą, jog etinis aspektas yra svarbi bet kokios veiklos sprendimo dalis, svarbi prielaida didinti visuomenės pasitikėjimą Mokyklos veikla;

4. Pagrindinės Etikos kodekse vartojamos sąvokos:

4.1. etika – asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas;

4.2. moralė – žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai;

4.3. darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime;

4.4. etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys dirbant, bendraujant ir bendradarbiaujant, kuris sukelia prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų Etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, ir blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką bei daro ritmą;

- 4.5. etikos problema – netinkamas, etikos normas pažeidžiantis sprendimas ar veiksmas;
- 4.6. etiškas sprendimas – geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamų vertybių neprieštaraujantis sprendimas;
- 4.7. interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas, vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais;
- 4.8. privatus darbuotojo interesas – turintis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas;
- 4.9. kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos;
- 4.10. vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną;
- 4.11. tolerancija – pakantumas kitokiai nuomonei, požiūriams, įsitikinimams, tikėjimui.

II SKYRIUS

DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

- 5. Etikos kodekso tikslas – nubrėžti tolerancijos ribas bendruomenės narių tarpusavio santykiuose, išryškinant etikos požiūriu netinkamą elgesį.
- 6. Etikos kodekso uždaviniai:
 - 6.1. padėti įstaigos bendruomenei įvertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus bei konfliktines situacijas;
 - 6.2. puoselėti svarbiausias žmogiškąsias vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę bei pilietinę atsakomybę;
 - 6.3. formuoti Mokyklos bendruomenės etinį suvokimą, kuriant mokyklos įvaizdį.

III SKYRIUS

PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR REIKALAVIMAI

- 7. Bendruomenė įsipareigoja aktyviai palaikyti bendrai priimtus Mokyklos veiklos siekius, garbingai atstovauti Mokyklą, tinkamai reprezentuoti jos vardą mieste, šalyje ir užsienyje, etiškai elgtis tiek Mokykloje, tiek už jos ribų.
- 8. Objektyviai, remiantis kompetencija, vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai patariant, mokantis ir padedant vieni kitiems.
- 9. Gerbti Mokyklos bendruomenės teises ir pareigas.
- 10. Laiku ir profesionaliai atlikti pareigų aprašymuose numatytas funkcijas.
- 11. Nuolat rūpintis savo kvalifikacijos tobulinimu, taisyklingos kalbos vartojimu ir bendravimo kultūra.
- 12. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei savivaldos institucijomis (mokyklos taryba, mokytojų taryba, mokinių taryba).

13. Vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitų nuomonių, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams.

14. Veikti protingai ir teisingai, nepiktnaudžiauti suteiktomis galiomis.

15. Būti nešališkais ir neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, priimant sprendimą, užtikrinti savo veiksmų, sprendimų viešumą, pateikiant priimtų sprendimų motyvus.

16. Suteikiant kvalifikacinę kategoriją, veiklos pripažinimą ar apdovanojimą, remtis tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendentų savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu.

17. Neskelbti konfidencialios informacijos, kuri darbuotojui patikima tvarkyti, naudotis darbo metu.

18. Nežeminti darbuotojo kitų darbuotojų, tėvų ar vaikų akivaizdoje, nesmerkti jo gebėjimų, pažiūrų ir asmeninių savybių, nevartoti necenzūrinių žodžių.

19. Vengti tarpusavio konfliktų, o jiems iškilus elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai, išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti optimaliausio sprendimo.

20. Suprasti, jog darbuotojo etiką pažeidžia:

20.1. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems darbuotojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

20.2. viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, kompetencija, asmeniniai reikalai ir asmeninės savybės, elgesys, gyvenimo būdas, apranga) su kitais asmenimis;

20.3. nepagarbus, familiarus (per daug laisvas) darbuotojo elgesys su mokiniais, jų tėvais ar kolegomis;

20.4. šokiruojanti, neatitinkanti etikos normų darbuotojų ir mokinių apranga;

20.5. alkoholinių gėrimų ir narkotinių medžiagų vartojimas Mokykloje ir jos teritorijoje.

21. Suprasti, jog darbuotojo laisvei prieštarauja:

21.1. nepakantumas kitokiai tėvų ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

21.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

21.3. mokinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimtus svarbius bendruomenei sprendimus, sąmoningas ribojimas ar ignoravimas.

IV SKYRIUS UGDYMO (-SI) IR DARBO ETIKA

22. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, darbuotojai privalo būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems. Kontroluoti ir slopinti

tokius savo asmeninius bruožus, kaip nervingumas, nesusivaldymas ir pan.

23. Darbuotojai privalo neįžeidžiančiai, bet reikliai, reikšti kategorišką nepakantumą elgesio normų pažeidimo faktams.

24. Nereikalauti tiesioginių ir netiesioginių dovanų iš darbuotojų, kolegų, tėvų, mokinių.

25. Neatskleisti konfidencialios informacijos tretiesiems asmenims, neaptarinėti jos su kitais darbuotojais.

26. Nenaudoti privataus pobūdžio informacijos apie vaiką be jo tėvų sutikimo, kaip mokymo ar tyrimo medžiagą.

27. Sąmoningai nekritikuoti, nemenkinti darbuotojų, kolegų, tėvų, mokinių dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinimu ir profesionalumu nesusijusių motyvų.

V SKYRIUS

ETIKOS KODEKSO PAŽEIDIMŲ NAGRINĖJIMAS

28. Mokyklos darbuotojai informaciją apie Etikos kodekso pažeidimus gali pateikti raštu mokyklos direktoriui ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tos dienos, kurią galimai padarytas pažeidimas. Svarstomi tik aiškiai motyvuoti prašymai.

29. Mokyklos direktorius įsakymu sudaryta Etikos kodekso priežiūros komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš 3 nepriekaištingos reputacijos Mokyklos darbuotojų, išsamiai išanalizuoja situaciją ir priima sprendimą.

30. Į Komisijos sudėtį įtraukiami asmenys, turintys bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžių, gebantys dirbti komandoje, spręsti konfliktus, greitai ir laiku priimti sprendimus, išmanantys bendravimo su suaugusiais, su įvairaus amžiaus tarpsnio vaikais ypatumus, prevencinio darbo specifiką, atsakingi ir pareigingi.

31. Komisija, atlikdama priežiūrą, vadovaujasi Etikos kodekso nuostatomis.

32. Pagrindas pradėti nagrinėjimą dėl Etikos kodekso pažeidimo:

32.1. pareiškėjo rašytinis pareiškimas su pateiktais faktais;

32.2. visuomenės informavimo priemonėse pateikta informacija apie Mokykloje pažeistas vaikų ir suaugusiųjų teises.

33. Komisija, nusprendusi, kad tam tikro asmens elgesys pažeidė Etikos kodeksą, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį, turi teisę reikalauti iš darbuotojo rašytinio paaiškinimo.

34. Komisija gali siūlyti mokyklos direktoriui taikyti darbuotojui tokias drausmines priemones:

34.1. žodinę pastabą;

34.2. įspėti raštu;

34.3. skirti vieną iš drausminių nuobaudų: pastabą, papeikimą, atleidimą iš darbo.

35. Etikos kodeksas negali numatyti visų nepagarbos bendrai pripažintoms vertybėms atvejų, todėl Komisija, spręsdama konkrečius pareiškimus dėl etiškai nederamo elgesio, Etikos kodekso nenumatytais atvejais, turi spręsti ar konkretus poelgis suderinamas su Etikos kodekso pripažintomis pamatinėmis etikos vertybėmis ar gali būti toleruojamas.

36. Darbuotojo elgesys, susijęs su Etikos kodekso nesilaikymu, laikomas šiurkščiu darbo drausmės pažeidimu ir gali būti pagrindas taikyti drausmines nuobaudas.

VISKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

37. Kiekvienas Mokyklos darbuotojas privalo susipažinti su Etikos kodeksu ir laikytis jame išdėstytų elgesio normų.

38. Etikos kodeksą ir jo pakeitimus tvirtina Mokyklos direktoriaus.

39. Mokyklos Etikos kodeksas skelbiamas viešai mokyklos internetiniame puslapyje adresu:
<http://www.zeimeliopm.lt>
